N:o 3. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Expedition: Kammakaregatan 50, n. b. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 Februari 1896. | Pris: Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre. Annonspris beräknas efter rutor af visst antal petitrader. | 16. Årg.

Margarethe Petersen.

Den unga danska romanssångerska, som i de närmaste dagarne ämnar konsertera här strax efter den norska sångerskan i samma genre, är bördig från Köpenhamn, der hon ofta med stort bifall uppträdt å konserter, och har gjort sångstudier i Wien. Efter hvad vi tro är det första gången hon låter höra sig i vårt land, men i Tyskland och England har fröken Petersen redan och under några år skördat rikt bifall hvarhelst hon låtit höra sig.

Det synes som hade fröken Petersen först tänkt att egna sig åt scenen. Hennes ungdom och behagliga yttre i förening med hennes vackra sångkonst syntes också kunna bereda henne framgång på denna bana. I Berlin debuterade nämligen konstnärinnan på hofoperan 1891 och uppträdde der såsom Azucena och Mignon. Hon väckte mycket bifall i dessa roler, ehuru rösten icke egde den volym och det djup som en större scen fordrade. Äfven i Weimar debuterade sångerskan och vistades sedan en tid i Wien. Fröken Petersen har emellertid sedan vändt sig åt konsertsalen och med en framgång, som ställer henne bland våra förnämsta konsertsångerskor, att döma af den lofordande kritik, som alltid åtföljer hennes uppträdande på konserttribunen.

Efter fröken Petersens konserter i Berlin i mars förra året skrifver om henne Otto Lessman följande:

»Såsom på sin första konsert gjorde fröken Margarethe Petersen från Köpenhamn äfven på sin andra ett ovanligt djupt intryck. Konstnärinnans röst är en kärnfrisk, varmt och mjukt klingande mezzosopran af vacker fyllighet och stor modulationsförmåga, i föredraget ådagalägger fröken Petersen såväl en liflig, sann känsla som ock poesi, intelligens och bildad smak.»

Detta omdöme är tillräckligt betecknande såsom karakteriserande hennes

Margarethe Petersen.

Henri Such.

konstnärlighet. På den framgång hon allestädes vinner genom sin sköna stämma och den virtuosmässiga behandlingen af densamma finnas många intyg. Äfven i London har fröken Petersen gjort sig mycket omtyckt som romanssångerska. För närmare biografiska meddelanden om henne sakna vi nödiga uppgifter. Det skall emellertid blifva intressant att få göra bekantskap med den, efter allt att döma, stora talang, som hos denna sångerska från vårt södra grannland vunnit så stort och allmänt erkännande.

Henri Such.

En violinist, som torde eröfra första rangen af konstnär på sitt instrument, är den unge engelsmannen Henri Such. Ett grunddrag i hans spel är soliditet, intonationen är ren, hans ton är fyllig och hans föredrag besitter ett visst ädelt lugn, hvarjemte en säker teknik och ett anspråkslöst, vinnande sätt förökar det goda intrycket af hans uppträdande. Så har han flerstädes blifvit bedömd i Tyskland, der han vid sitt första uppträdande redan väckte myken uppmärksamhet och der hans betydande konstnärliga framsteg på sista tiden blifvit erkända.

Henri Such är född i London den 31 mars 1873. Han växte upp i en musikalisk sfär, ty hans far, en lärjunge till Ferd. Hiller och Bernh. Moliques, var en dugtig musiker och värderad komponist. Denne upptäckte också tidigt sonens begåfning för violinspelet och ledde med pedagogisk omtänksamhet hans första studier. Redan åtta år gammal kunde gossen träda fram offentligt och visa prof på sin talang. Hans violinspel kunde då af London-tidningar betecknas såsom »musikalisk njutning». »Det mjuka stråket, den fasta ansatsen, de briljanta löpningarne, det finkänsliga utförandet af drillar och staccati,» heter det, »erinrade om en episod ur Mendelssohns lif, då den store mästaren förrespådde gossen Joachims storhet. Henri Such har hand, hjerta och minne som en mästare.» — Sedan den förhoppningsfulle gossen en tid studerat för Josef Ludvig, som rekommenderats honom till lärare af Joachim, lemnade han London 1884 för att vid högskolan i Berlin fullkomnas i konsten. Jemte prof. Emanuel Wirth öfvervakade Joachim sjelf den flitige, framåtsträfvande unge konstnären. Redan i början af 1893 kunde han debutera i Berlin med en egen konsert, då han spelade Beethovens konsert och konserten i Fiss moll af Ernst, hvarefter han af kritiken berömdes för rytmisk känsla, smak och värme samt en om Joachim erinrande storhet i stil och föredrag.

Under de sista månaderna af 1893 gjorde Henri Such tillsammans med pianisten Clotilde Kleeberg och sångerskan Lydia Müller en större konsertresa genom Tyskland, öfverallt med stor framgång, emellertid sträfvade han efter ännu större fullkomning och studerade alltså under vintern 1894—95 i London för Wilhelmj, som i hög grad intresserade sig för den unge konstnären. På våren 1895 kom han åter till Tyskland, der hans konstnärliga framsteg, som sagdt, vunnit ampelt erkännande, och efter att ha låtit höra sig i Köpenhamn, såsom vi förut omnämnt, ha vi nu att snart förvänta ett första besök af konstnären i vår hufvudstad, der han helt visst skall mottagas med det intresse och den välvilja, som en så framstående talang förtjenar och väl kan påräkna hos vår konsertpublik.

Programmusik, tonmåleri och musikalisk kolorism.

Af dr Hugo Riemann.

(Forts.)

I denna verkan har valet af klangfärgerna en betydande andel, så altsolots elegiska klang, hvilken ej förtages af sopranens ljusa klang, den mättade men dämpade fylligheten hos mansrösterna, som blott ha den lägre hälften af tonomfånget till sitt förfogande, den till djupa lägen inskräkta behandlingen af stråkinstrumenten — jag menar att den dystra stämningen blott och bart genom denna instrumentering är given, och komponisten har med den gjort halfva arbetet. Att en fuskare trots det mest raffinerade val af instrument och stämkaraktärer likväl kan förfela den rätta stämningen må ej bestridas, men det är intressant att se, hur ypperligt koloriten hjelper till hos Brahms.

Detta Rembrandt'ska halfdunkel är nu mycket modernt; och om ej en hvar är en sådan Rembrandt som Brahms, så förfelar dock ej användandet af det matta ljuset i och för sig att frambringa en viss effekt, som för de speciela vännerna af kolorismen är liktydig med framgång. Hvad vi kunna i denna halfdager vid närmare betraktande upptäcka, föremålet för dessa tonbilder, är ofta hjertans obetydligt, och likväl: — »ett intressant verk!» »ett betydande verk!» får man höra här och der af personer, hvilka kunna anses stå på höjden af sin tids omdömesförmåga. Och i sjelfva verket ha de ej alldeles orätt. Det är också intressant att se hvad som ensamt genom koloriten kan uträttas. Jag vill ej vidare specialisera, ej vidare anföra något exempel; det Brahm'ska verket har jag endast nämnt såsom en förberedande förklaring öfver begreppet. Då det handlar om en signatur för vår tid, om framhållande af en herskande rigtning, så skulle hvem som helst ej ha svårt att finna, hvar kolorismen eller hvar den tematiska byggnaden gör intryck på honom. Ty det är ju medaljens frånsida, att koloristerna, mästarne eller lärjungarne, hvilka jaga efter idealet för originel färgläggning, dervid lätt nog förlora sigte på hufvudsaken: uppfinnandet af prægnanta tema, säker teckning af de figurer de ha att belysa.

Allt efter den apparat, som sättes i rörelse är kolorismens område större eller mindre. Största utsträckningen har den naturligtvis, när en ensemble af flere sammanverkande instrument förekommer, alltså i komposition för orkester eller för sångstämmor och soloinstrument med orkester. Instrumentation-konsten i modern mening är icke den som afser rätta bruket af instrumenter med hänseende till deras tonomfång och teknik, utan den som fäster vigten vid rätta tillgodogörandet af deras egendomliga klangfärger, ja, de olika klangfärgerna hos deras särskilda register. Inskränkning till ett eller färre instrument gör begränsningen trång och hänvisar kolorismen särskildt till registernas klangolikhet. I fråga om orgeln betyder detta rätt mycket, ty denna är i sjelfva verket en kombination af ett stort antal orkesterinstrument med olika klangfärger; konsten att registrera är konsten att kolorera. Pianot kan genom pedalen, stråkinstrumenten genom påsättande af sordinen, hornen genom stoppning beredas möjlighet att använda verkligt skilda klangfärger. Men till och med utom dessa förändringar af instrumentens naturliga toner, fins det för kolorismen ett stort fält. Det lider ej något tvifvel, att den särskilda tonen redan på grund af sin tonhöjd eger en egen estetisk qvalitet.

Ju högre eller lägre en ton är, desto intensivare verkar den genom sin egen absoluta tonhöjd; minst karakteristiska äro mellanlägets toner. Att i följd deraf tonhöjden sjelf verkar såsom koloristiskt element, bevisar oss redan exemplet med Brahms' Rhapsodie. Det höga är ljust, det låga är mörkt. Man måste väl leda den absoluta tonhöjdens estetiska verkan tillbaka på verkan af tonhöjdens stigande och fallande: det höga verkar som det stigande, det låga som det fallande, alldeles som om man skulle från mellan-tonhöjdens nivå stiga upp till en högre eller ned till en lägre nivå. Detta gäller för hvarje instruments särskilda omfång. Hornets högsta toner tillhöra hela tonområdets mellanläge, men de verka ej, estetiskt taget, såsom mellantoner utan såsom höga; tvärtom verka flöjtens lägsta toner, hvilka likaledes sträcka sig in i mellanläget, såsom bestämdt låga toner. Måhända bidrager till den full-

ständiga uppfattningen af dessa verkningar kännedomen om instrumentens egendomlighet; man kan dock ej neka till att de lägsta flöjttonernas klang är särskildt mörk, då hornets högsta toner deremot äro ljusa.

Så komma vi slutligen till, att äfven på pianot och i stråkinstrumentens ensemble från midten af hela tonomfånget är till finnandes en åt båda hållen sig stegrande tonlägets karakteristik, d. v. s. ett afgjordt koloristiskt element, och det kan ej förundra oss, om vi i den nyaste stämningen af tondiktareverksamhet möter en synnerlig förkärlek för användande af de högsta och djupaste tonlägena.

Något absolut nytt finner man icke häri; Beethoven, som så gerna framhålles såsom stamfadern för karakteristiska tendenser, har i fråga om framstående effekter åstadkommit sådana än med ett dämpadt mullrande i de djupaste basregionerna, än med den finaste väfnad af diskantens högsta toner — men uppfunnit dem har han lika litet som han någonsin utbildat dem till manér; det framträder hos konom såsom ett tillfälligt uttryck af det universella snillet äfven i denna rigtning. Men gå deremot igenom Liszts pianokompositioner och andra verk, så skall det visa sig hur enormt det koloristiska elementet utvecklat sig efter Beethoven. Nu har det blifvit manér, och den lugna sången, den kraftfulla tematiska skapelsen i mellersta tonläget framträder ofta nog blott såsom folie för säker verkan af kontraster mellan synnerligt höga och djupa tonlägen. För den stora orkesterns koloristiska instrumentation blef i synnerhet Berlioz banbrytande, sedan de hos Haydn och Beethoven märkbara koloristiska tendenserna hos deras epigoner stannat i stöpet och en mer eller mindre schablonartad schematism tagit platsen i besittning; införandet af nya instrument, fulla användandet af tonbildningens hela omfång och alla nyanser till vinnande af största rikedom på olika klangfärger, var väl han den förste som upphöjde till princip och systematiskt genomförde. Efter Berlioz och Liszt är kolorismen en dogm; Berlioz och Liszt voro också de, som skapade det koloristiska virtuosväsendet och gingo före på den farliga väg, som leder till att mer och mer öfvergifva den egentliga tematiska behandlingen och endast eller förnämligast bjuda på åhörande och njutande af en originel kolorit.

(Forts.)

Schubertiaderna.

Franz Schubert hade, som man vet, ej någon lycka i kärlek; deruti kom han aldrig längre än till stum tillbedjan och poetisk längtan. Desto större tillfredsställelse fann han i vänskapen. Från hans tidigaste ungdom finner man honom i en sluten krets af kamrater, som voro honom innerligt tillgifna, som fullt och fast voro öfvertygade om hans genie, gjorde allt möjligt för att bana det väg, och hvars kärlek han besvarade med den uppriktigaste hängifvenhet. Till denna krets af vänner hörde många författare och konstnärer, hvilkas namn sedan skulle få en god klang.

Knappast sjutton år gammal gjorde Schubert sålunda bekantskap med den tio år äldre diktaren Johann Mayrhofer. Den gemensamma kärleken till tonkonsten och poesien bragte dem snart så nära hvarandra, att de till och med delade samma bostad, ett rum, som efter Mayrhofers beskrifning just icke var utstyrdt med lyx. Det låg vid en mörk gränd, och så väl huset utvändigt, som rummet invändigt kunde uppvisa omisskänliga spår af tidens tand. Taket var lågt och svart, och det ljus, som en stor byggnad midt emot tillät inträngа genom fönstret, ytterst sparsamt. De två »ansenliga» möblerna i rummet voro ett gammalt uttröskadt klaver och en smal bokhylla. Här lefde de två oåtskiljaktiga vännerna, den ene diktande, den andre sättande det diktade i musik. Den utpreglade melankoli, som fanns i Mayrhofers vers, fick ett högre förklaradt uttryck i Schuberts musik. Skaldens tungsinthet ledde honom slutligen derhän, att han tog sig sjelf af daga — för öfrigt långt efter det Schubert lagt sina ögon tillsamman.

På den tid då Schubert — långt ifrån till egen tillfredsställelse — beklädde en skollärares tarfliga plats, kom en annan Franz — Franz von Schaber, en student, som blifvit betagen i Schuberts sånger, till honom och sökte att föra honom i hamn med att öfvertala sin moder, som var mycket välmående, till att upptaga Schubert i huset, så att han, utan att nödgas vara bekymrad för dagligt bröd, kunde helt och hållet egna sig åt konsten.

Senare förökades vänkretsen med målarne Riedel, Schwind, Kuppelwieser, Schnorr von Karolsfeld (far till den så tidigt bortgångne Wagner-sångaren), sångaren Vogl, komponisten Franz Lachner och skalden Edvard Bauernfeld — idel goda namn.

Bauernfeld har berättat åtskilligt intressant om sitt och Schwinds förhållande till Schubert:

»Jag var att börja med endast helt flyktigt bekant med Schubert; dock hade jag ett par gånger hört honom sjunga sina egna sånger. Rösten var mjuk och vacker, ett mellanting mellan tenor och baryton, föredraget enkelt och naturligt, utan spår till koketteri.

Så förde en afton min vän Schwind Schubert hem till mig i min bostad, och vi blefvo snart mycket förtroliga med hvarandra. På Schwinds uppmaning måste jag föreläsa något förryckt ungdomligt mischmasch — och så gick det löst på klaveret; Schubert sjöng och vi spelade äfven något fyrhändigt; — senare tillsammans på ett värdshus till långt in på natten.

Förbundet var slutet — vi tre voro från denna afton oskiljaktiga. Huru ofta drefvo vi ej omkring till ljusan dag, följde till slut hvarandra hem, men då vi ej kunde besluta oss för att skiljas, kommo vi öfver ens om att tillbringa natten än hos den ene, än hos den andre.

Komfort och lyx var det inte så noga med. Schwind lade sig för det mesta rak lång på golfvet, bara med ett täcke omkring sig, och åt mig lagade han en afton i ordning en pipa — af Schuberts glasögonfodral, då jag ej hade något annat att röka på. Hvad egendomsfrågan angick voro vi rena kommunister: hattar, stöflar, kragar, ja till och med rockar och benkläder voro gemensamt gods, bara det passade någorlunda. Den som för ögonblicket var stadd vid kassa betalade för den andre eller de andra. Men det kunde också inträffa, att de två icke hade några pengar och den tredje — ingenting heller. Då voro goda råda dyra. Hade Schubert, som vanligen spelade Krösus' rol, fört en slump sånger till »mannen», d. v. s. förläggaren, då lefde vi alla tre flott — till dess nöden igen blef kocken. Det gick upp och ned — ebb och flod.

En sådan flodtid har jag att tacka för att jag fick höra Paganini. De fem gulden, som denne konsert-korsar fordrade, var det mig inte möjligt att anskaffa. Att Schubert hörde honom, det är klart, men han ville på inga vilkor höra honom å nyo, om ej jag kom med. Och han blef allvarsamt ond, när jag vägrade att taga emot den biljett, som han köpt åt mig.

»Hvad är det för prat!» utropade han, »jag har ju redan hört honom en gång och förargade mig öfver att du icke var med. Jag säger dig, en sådan karl får du aldrig någonsin höra, — och jag har ju pengar i massa nu — nå, vill du bara komma med!» och han drog mig med sig.

När Bauernfeld säger, att Schubert spelade rolen af en Krösus, får detta tagas mycket »relativt». Det var visst icke någon förmögenhet Schuberts musik inbringade honom. Franz Lachner vet att berätta härom.

En dag besökte han Schubert och frågade om icke denne ville göra honom sällskap på en liten rekreationstur upp åt bergen. Schubert hade nog lust, men han hade inga pengar. Han var för öfrigt vid dåligt humör och särskildt öfver att det ej ville lyckas honom att komma fram i verlden, hvarken på det ena eller andra sättet. Han hade flere gånger sökt åtskilliga dirigent- och kapellmästareplatser, men

hvarje gång blefvo rena nulliteter föredragna framför honom — till och med i en stad sådan som Laibach. »Hvad skall det blifva af mig, stackars musikant,» klagade Schubert, »det slutar med att jag såsom Göthes harpspelare får krypa från dörr till dörr och tigga mitt bröd.»

Wienerförläggarne behandlade också den stackars komponisten oförsvarligt, ja rent af skamligt. Så när Schubert till musikhandlare Hüther sändt sin A-moll-sonat op. 42 och sången »Die junge Nonne» op. 43 för att utgifvas. Från honom fick komponisten ett bref, hvari han ber honom tänka på att han — Schubert — var en »nybörjare», och att han derför måtte uppgifva »billigaste priset» för kompositionerna.

Lachner ville nu, som sagdt, ha Schubert med på en lusttur. Då han hörde att Schubert saknade pengar, sade han strax: »Har du inga nya sånger?» Jo, sånger hade Schubert nog liggande några stycken. Lachner fick en hel hög sådana, hvaribland några af de vackraste som någonsin skrifvits, — gick med dem till en förläggare, som han väl kände, och tillbjöd dem åt honom.

»Schuberts sånger gå icke,» klagade den stackars mannen, — »de gå alls icke!» Lachner prisade dem högeligen och kunde med godt samvete göra det. »Ja, mer än femton gulden kan jag inte ge för dem,» blef slutligen svaret. — »Lägg fem gulden till,» bad Lachner bevekande. — »Aldrig i evighet,» utbrast mannen häftigt.

Lachner medförde de femton gulden till Schubert, som blef utom sig af glädje: nu kunde han få draga ut med vännen. — —

Femton år efter Schuberts död träffade Lachner samme förläggare. Denne visade honom sitt nyaste förlagsverk, några »Transkriptioner» af Schuberts sånger, gjorda af Franz Liszt. »Ni kan inte tro,» sade mannen, »huru präktigt dessa Schuberts saker gå i detta pianoarrangement; men så har jag också fått betala Liszt fem hundra blanka gulden för det!» Så der går det till. —

Schubert och hans vänner, kända under namnet »Schubertiaderna», samlades än hemma hos någon af dem, än i gästgifvaregården »Zur ungarischen Krone» vid Himmelpfortgasse. Man läste upp dikter, spelade åtskilliga slags sällskapsspel, men först och främst blefvo Schuberts sånger — i synnerhet de nyaste — sjungna och profvade här, innan de offentliggjordes. Tidt och ofta företog man också utflykter i Wiens närmaste grannskap eller längre bort, och till många af dessa turer skref Schubert sina skönaste marscher och dansar, — ty icke sällan dansade man ochså på de landtliga värdshusen. Schubert fick i denna krets tillnamnet »Kannwass», emedan han, hvarje gång en ny medlem blef införd, regelmässigt brukade fråga »Kann er was?» (»Kan han någonting?»). Senare, då hans korpulens tilltog, fick han också uppbära namnet »Schwammerl» (»Svampen»).

Hur han, trots sin ordkarghet och stundom framträdande sinnesfrånvaro, dock betraktades som dessa kamraters öfverhufvud och medelpunkt, visar just namnet »Schubertiaderna».

Anteckningar om Stockholms teatrar.

Önskvärdheten af en fortsättning af kanslirådet F. A. Dahlgrens »Anteckningar om Stockholms teatrar» har blifvit allt lifligare uttryckt, ju längre man aflägsnats från den tidpunkt, till hvilken dessa anteckningar sträcka sig. Som bekant slutar det Dahlgrenska verket med 1863 års vår, och det är sålunda mer än tre årtionden, under hvilka man ej eger tillgång till några på ett ställe samlade uppgifter öfver såväl alla de under dessa år å hufvudstadens samtliga teatrar uppförda tal- och sångpjeser som ock öfver de under samma tidrymd här verkande sceniska konstnärerna.*

På samma gång de egentliga teatervännerna och samlarne af dramatisk litteratur i hög grad känna behofvet af de »Dahlgrenska anteckningarnes» fortsättande, gör detta behof sig känbart äfven för hela den bildade allmänheten, som vill följa med teaterföreteelserna och önskar ega en tillförlitlig uppslagsbok, ur hvilken erforderliga upplysningar på det området utan tidspillan lätt inhemtas.

Det är med fäst afseende på detta, som ett antal dels målsmän för vår sceniska konst, dels framstående konstvänner — de förenade kungliga teatrarnes forne chef, förste hofmarskalken *Erik af Edholm*, öfverbibliotekarien grefve *Carl Snoilsky*, Svenska akademiens sekreterare doktor *C. D. af Wirsén*, professorn m. m. doktor *C. R. Nyblom*, de båda nuvarande styresmännen för de kungliga teatrarne, kammarherre *Axel Burén* och direktör *Gustaf Fredrikson*, hofmarskalken doktor *Carl Silfverstolpe*, hofintendenten *Knut Almlöf*, skriftställaren *Claës Lundin* och grosshandlaren *Axel Abramson* — upptagit saken medels inbjudan till bildande af en garantifond, afsedd att möjliggöra utarbetandet och utgifvandet af en fortsättning af de Dahlgrenska anteckningarne om Stockholms teatrar.

Inbjudarne hafva valt tidpunkten för denna inbjudan nu, emedan en för detta värf lämplig person, som dertill är villig åtaga sig det, finnes för närvarande, nämligen *Johannes Svanberg*, hvilken ock på grund af sina förtjenstfulla arbeten, »Anteckningar om Stora teatern i Göteborg 1859—1893» och »Anteckningar om Vasateatern 1886—1895», af den offentliga kritiken *enhälligt* utpekats såsom fullt värdig att upptaga den nyligen bortgångne store teaterforskarens och teaterhistorikerns mantel. Men utan någon pekuniär ersättning kan man ju ej rimligtvis begära, att någon skall offra tid och möda på ett arbete, som aldrig kan påräkna större spridning än att på sin höjd den särdeles dyrbara tryckningen blir betald.

Det är, som sagdt, för att nu möjliggöra utgifvandet af detta arbete, hvars såväl gagn för teatervänner och teaterforskare som betydelse för den fosterländska odlingens historia torde ligga i öppen dager, som de nämnda personerna inbjuda dem som skulle vilja bidraga till det önskvärda ändamålets förverkligande att å cirkulerande listor teckna sina namn samt tillika det belopp, hvarmed man önskar bidraga till utgifvande af »Anteckningar om Stockholms teatrar från 1863». De insamlade medlen omhänderhafvas af K. Dramatiska teaterns kassör, kamrer August Falck (hos hvilken å teaterns kansli en lista finnes tillgänglig), och för desammas rätta användande ansvaras dessutom af direktör Gustaf Fredrikson, hvars intresse och nit för det litterärt-dramatiska fosterländska företaget äro värda det högsta erkännande. Främst bland dem, som önska bidraga till ändamålets förverkligande, har *konungen* redan tecknat sig med en betydlig summa.

* * *

I samband härmed ha vi blifvit anmodade att ställa en uppmaning till alla sådana personer, som verkat vid Stockholms teatrar under de senaste 30 åren, vare sig såsom sceniska artister och musici eller såsom kompositörer, författare och öfversättare, att till utgifvaren, hr Svanberg (under adress Stockholm), lemna alla sådana uppgifter, som för ett arbete af detta slag kunna vara behöfliga.

* Vi tillåta oss anmärka, att under längre tid än ett af dessa årtionden (från och med 1885) Svensk Musiktidning lemnat en samlad, kontinuerlig redogörelse för kungl. operans repertoar, äfvensom för operett-teatrarnes och likaså för säsongens anmärkningsvärda konserter. *Sv. Musikt:s red.*

Musikbref från Dresden.

Dresden, januari 1896.

Torsdagen den 16 januari hade man här å hofoperan det intressanta nöjet att höra Robert Schumanns romantiska opera *Genoveva*, som då efter en tioårig paus å nyo upptogs å repertoaren. Särskildt för Dresden har denna opera ett specialintresse, emedan kom-

positören fulländade partituret här år 1848. Schumann, som väntat sig stor framgång af detta verk, blef dock deri mycket besviken. Oaktadt de ifrigaste bemödanden lyckades ej mästaren få sin opera uppförd i Dresden och vände sig derför slutligen till Julius Rietz, under hvilkens anförande »Genoveva» ändtligen gafs för första gången å Stadtteatern i Leipzig. Likväl rönte den föga framgång och mottogs endast med en viss aktning för det Schumannska namnet.

Vår tid tyckes emellertid bättre förstå och uppskatta detta verk — åt minstone att döma af den entusiasm, hvarmed det nu mottogs af Dresdenpubliken, som till sista plats fylde den stora salongen.

Som man vet har ju Schumann aldrig varit så lyckad som opera- eller oratoriekompositör. Men hvad nu »Genoveva» beträffar, finnes likväl i dess musik så mycken djup innerlighet och verklig känsla, att man lätt frånser en dock väsentlig brist uti en opera — nämligen dramatiskt lif. Derför är »Genoveva» ytterst verkningsfull i lyrisk genre och öfverflödar af en mängd målande, känsliga bilder ur själslifvet. Man återfinner Schumann mera i denna opera än till exempel i det i Stockholm nyligen uppförda oratoriet *Faust* af samme mästare. I detta senare verk, som komponerades en tre, fyra år efter »Genoveva», förefaller kompositören synnerligen och ej lyckligt påverkad af Wagner. I »Genoveva» deremot är Schumann oändligt sjelfständigare och, som nämnts, mera sig sjelf.

Texten är af Tieck och Hebbele, efter den gamla sagan om Genoveva, som af riddar Golo, hvilken brann af obesvarad kärlek till henne, falskligen anklagades för otrohet mot sin man, Siegfried, och derför hade att utstå svåra lidanden. Ämnet är mycket romantiskt, och operan skulle kanske icke gå i något annat land än just Tyskland, der, Gud vare lof, ännu en smula romantik lefver kvar midt i vår krassa, realistiska nutid. De vackraste och mest tilltalande punkterna i »Genoveva» äro i mitt tycke den med äkta romantiska drag smyckade uvertyren., Siegfrieds afsked, den förtjusande sången i andra akten, stödd på motivet af en tysk folkvisa »Wenn ich ein Vöglein wär» samt den karakteristiska scenen med amman-hexan i tredje akten. Af utomordentlig skönhet är också musiken i det ögonblick, då Genoveva i sista akten flyr till korset i skogen.

Operan hvilar helt och hållet på utförandet af Genovevas och Golos partier. Fröken Malten, hvilken utförde den förstnämnda rolen, firade här en sannskyldig triumf. Med rörande innerlighet återgaf hon mästerligt den tåligt lidande, hängifna makan. Hvad det vokala beträffade fanns intet öfrigt att önska — inför en sådan prestation har kritiken blott att beundra. De inhemska tidningarne ha äfven i entusiastiska ordalag uttalat sig öfver den stora konstnärinnan. — Måhända få vi i vår det nöjet att höra fröken Malten i Stockholm. — Ledsamt nog hade Golos parti ej råkat i lika goda händer. Herr Krug — en af härvarande hofoperas elfva tenorer — lyckades ej intressera på minsta sätt, hvarken genom sång eller spel. Tydligen gjorde han de bästa ansatser, men förmågan räckte icke till. Här skulle hr Anthes varit vida mera på sin plats, men denne utmärkte sångare, hvilken här användes mera än hr Ödmann hemma, kan dock icke räcka till för allt. Siegfried-Scheidemantel gjorde af sitt mycket styfmoderligt behandlade parti det bästa möjliga, och detsamma kan ock sägas om fröken von Chavanne, som amman.

Uppsättningen och scenerierna voro — såsom alltid på denna teater — hors concours, och orkestern, under hr Hagens ledning, spelade nobelt och vackert.

A. Wall.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Jan. 15, 19. Mozart: *Trollflöjten* (Nattens drottning, Pamina, Papagena: fru Östberg, frökn. Kragballe, Sparrman; tärnorna: frökn. Karlsohn, Frödin, fru Almati-Rundberg; genierna: fru Lindström, frökn. Lindegrén, Olsén; Sarastro, Tamino, Papageno, Monostatos, talaren, förste presten: hrr Sellergren, M. Strandberg, Lejdström, Johanson, Lundqvist, Grafström). — 17. Humperdinck: *Hans och Greta; Skuggbalett.* — 18, 20, 27. Massenet: *Manon*, opéracomique i fem akter af Henri Meilhac och Philippe Gille. Fri öfversättning af Fritz Arlberg, dansen (solister: frökn. Brandt, Flamand) af Max Glasemann. (Manon Lescaut, Pousette, Javotte, Rosette: frökn. Petrini, Karlsohn, Lindegrén, fru Almati Rundberg; chevalier Des Grieux, grefve Des Grieux: hrr Ödmann, Sellergren; Lescaut, sergeant: hr Lejdström; Guillot-Morfontaine, godsegare: hr Grafström; De Bretigny, hans vän: hr Brag; två lifgardister, en värdshusvärd: hrr Malmsjö, Lindeberg, Nygren). — 21. *Vermländingarne.* — 22, 24. Massenet: *Navarresiskan; Blomsterbalett;* Leoncavallo: *Pajazzo.* — 25. *Andra symfonikonserten.* 1) Haydn: Symfoni, Ess dur; 2) Jos. Dente: Konsert för violin (hr M. Ahlberg) och ork.; 3) Liszt: Mefistovals för ork.; 4) Beethoven: Symfoni, D dur. — 26. Verdi: *Otello.* — 28. Bizet: *Carmen* (Carmen, Micaela: fru Linden, frök. Lindegrén; don José: hr Morello; Escamillo, smugglarhöfdingen, Zuniga, Morales, Remendado: hrr Söderman, Johanson, Grafström, Malmsjö, Henrikson). — 29. Gounod: *Faust* (Margareta, Martha, Siebel: fruar Brag, Strandberg, frök. Thulin (debut); Faust, Mefistofeles, Valentin, Wagner: hrr Ödmann, Sellergren, Lundqvist, Grafström). — 31. v. Flotow: *Martha.*

Vasateatern. Jan. 15—17, 19, 24, 25, 27. *Ljungby horn* (25 jan. 25:e gången).

Södra teatern. Jan. 16, 18. *Lilla perlan.* — 20—31. Millöcker: *Gasparone*, opera i tre akter af F. Zell och R. Genée (Carlotta de Santa Cröze: frök. Rubenius (debut), Sera: fru E. Berg (gäst), Zenobia: fru Fornell; Nasoni, Sindulfo, Erminio, Benozzo: hrr Wagner, Lambert, Klinger, Ander).

Vetenskapsakademien. Jan. 16. Konsert af frök. Sigrid Lindberg. Biträd.: frökn. Esther Sidner, Emilie Ulfsax; kapellm. Aug. Meissner och en amatör. — 20, 26. Musik- och Bellmans-afton af Sven Scholander. — 27. Konsert af frök. Esther Sidner. Biträd.: frökn. Sigrid Lindberg, Alfhild Larson, H. Munktell, en musikälskarinna samt damkör, anförd af direktör E. Åkerberg.

Massenets »Manon» har nu gjort sitt inträde på vår operascen. Att operastyrelsen upptagit denna opera har sin förklaring i såväl komponistens anseende, som operans uppförande å flere utländska teatrar med mer eller mindre framgång. I en tid, så fattig som den närvarande på operaverk af högre värde, hvilkas framgång är säker, har man också ej mycket att välja emellan, helst när det af ekonomiska skäl är nödigt att taga uppsättningens kostnad i beräkning. »Manon» har, såsom vi förut påpekat, en svag libretto med en föga sympatisk hjeltinna, hvilkas sista ord i slutet af pjesen: »detta är historien om Manon», väcker mera löje än rörelse, då såväl hennes karakter i pjesen som fängslande och död äro ringa intresseväckande och motiverade. Musiken står högre och innehåller åtskilliga vackra melodier samt företer ett med vanlig fransk finess utarbetadt orkesterparti. Derför skänker operan ovilkorligen ej så ringa musikalisk njutning, och den stränga kritik, som vid premièren från alla håll rigtades mot densamma, bör icke afhålla dem, hvilka ännu icke hört »Manon», att göra bekantskap med operan och sjelfva taga notis om hennes förtjenster och brister. Utförandet är i alla händelser ganska tillfredsställande, särdeles hvad den manliga hufvudpersonen beträffar, som har en ypperlig representant i hr Ödmann. Fröken Petrini är äfven rätt lyckad i titelrolen, hvari hennes klara höga röst gör sig väl gällande. Det breda franska vokaliserandet gör stundom den musikaliska deklamationen något konstlad. I de öfriga rolerna är en hvar på sin plats, balett och dekorationer förtjäna beröm, särdeles, hvad de senare beträffar, trädgården med dess fond i 3:e och spelsalen i 4:e akten. För handlingen har förut redogjorts i denna tidning; till specielt framhållande af operans bästa musiknummer saknas för närvarande utrymme. — Med anledning af danska kronprinsparets besök har gifvits en festföreställning å k. operan, hvarvid »Navarresiskan», »Pajazzo» och en ballett uppfördes. — Gounods »Faust» har efter någon hvila upptagits, då Margaretas rol sjöngs af fru Brag, hvilken länge varit af sjukdom hindrad att uppträda. Den långa hvilan visade sig välgörande, i det rösten klingade bättre än någonsin, och det var med verklig tillfredsställelse man hörde henne särskildt i juvel-arian, der hennes drill var utmärkt. Som Siebel debuterade fröken Thulin, hvil-

ken genom sin ungdomligt klara och starka röst och framställning af den lilla rolen för öfrigt vann ett förtjent bifall.

Andra symfonikonserten gafs för nära utsåldt hus under förste hofkapellm. Nordquists ledning, och inleddes med Haydns ofta gifna Essdur-symfoni »med pukhvirfveln», samt afslutades med Beethovens D dur-symfoni. Andra numret utgjordes af en nyhet: violinkonsert af Dente, hvari hr M. Ahlberg debuterade med mycken framgång. Den unge violinisten är elev vid Musikaliska akademien, der han haft konsertm. Frid. Book till lärare. Hr Ahlbergs spel utmärkte sig för ren ton, kraft och lif i föredraget, som för öfrigt vittnade om intelligens och anlag, som synas kunna utvecklas till betydande konstnärskap. Sjelfva konserten, i äldre stil med goda musikaliska ideer, ehuru ej af större originalitet stälde ej ringa fordringar på den utförande genom sina passageverk, oktavlöpningar m. m., hvilka dock med berömlig säkerhet utfördes. En annan nyhet för oss var Liszts »Mefistovals», symfonisk dikt, bygd på Lenaus diktcykel »Faust» och den deri förekommande »Dansen i Bykrogen». Hela stycket är ett fyrverkeri af mefistofeliska instrumentaleffekter i Liszt bekanta stil.

Å Södra teatern gästar för närvarande vår behagliga operettsångerska fru Emma Berg i Millöckers roliga och musikaliskt underhållande operett «Gasparone». Fru Berg är fortfarande publikens gunstling och förtjenar väl den hyllning, som egnas henne. En debutant fröken Rubenius, som grefvinnan, visar ej några framstående egenskaper, deremot är hr Ander med sin dugtiga röst förträfflig i sin rol; äfven hr Klinger är tillfredsställande i sin. Mycket skrattretande figurer ha skapats af hr Wagner sen., fru Fornell och hr Lambert.

Vetenskapsakademiens hörsal har varit lokal för 2 Scholander-musikaftnar, hvarvid naturligtvis den uppburne vissångaren sjungit för «fullt hus«. För talrik publik har ock konserterats af frökn. Sigrid Lindberg och Esther Sidner. Fröken Lindberg visade goda frukter af sina studier i Paris och hade ett instrument hvars stora ton väckte särskild uppmärksamhet. Fröken L. spelade under aftonen Wieniawskis konsert D moll (II och III) samt Sielanka la Champêtre, Playero och Habanera af Sarasate, Berceuse af César Cui och deltog i en ballad af H. Bemberg för sång, piano, violin, violoncell (hr Aug. Meissner) och deklamation. Godt biträde egde frök. L. i fröken Esther Sidner, hr Rich. Strandberg och frök. Em. Ulfsax (ackomp.). Fröken Sidner skördade särdeles varmt bifall för sin vackra, sympatiska och konstnärliga sång på sin soaré. Hennes program upptog mest svenska sånger af Norman, A. F. Lindblad, E Åkerberg, H. Munktell, W. Stenhammar, E. Sjögren och I. Hallström. 3 nya damkörer af frök. H. Munktell utfördes äfven, vittnande om tonsättarinnans betydande kompositionstalang, och ett par nya enkla sånger af Stenhammar väckte mycken anklang. Äfven en duett »Österns natt» af frök. Munktell hörde till programmet samt en sonat för violin och piano af Tartini, talangfullt spelad af fröken Sigr. Lindberg. Från och med 1 februari blifva många konserter att omnämna i nästa nummer.

Från in- och utlandet.

Kungl. operan. Innan kort lär å denna scen komma att debutera såsom Figaro uti »Barberaren i Sevilla» löjtnant John Forsell, som tagit afsked ur krigstjensten för att egna sig åt konsten. Hr Forsell har, som bekant, studerat sångkonsten här vid Musikaliska akademien samt äfven i Paris och vunnit mycket bifall för sin vackra röst och utmärkt föredrag vid tillfällen då han låtit höra sig offentligt.

Musik-konservatorium. Enligt den tryckta matrikeln för innevarande vårtermin har till ledamot i läroverksstyrelsen efter aflidne kammarmusikus Lindroth valts konsertmästaren Zetterqvist.

Elevernas antal är 169 (102 manliga, 67 kvinliga). Af dessa äro från Stockholms stad 55 (37 m., 18 kv.), från landsorten 114 (65 m., 49 kv.).

På grund af att i alla ämnen endast få lediga platser funnos, voro inträdessökande (särskildt till orgelklassen) färre än vanligt under senare åren, i det hela 101: till sång (21) och kyrkosång (10) 31, piano (såsom hufvudämne) 20, blåsinstrument 15, stråkinstrument 12, kontrapunkt och instrumentation 12, orgel 5, pianostämning 6.

Nyantagna elever äro 14. Såsom aspiranter antecknades 23.

Nära förestående konserter. Under närmaste tiden äro följande konserter annonserade: den 4 febr. af vår framstående pianist hr Lennart Lundberg, den 6 febr. af fröken Valborg Aulin, den begåfvade tonsättarinnan, den 7 af de utländska artisterna fröken Margarethe Petersen, berömd dansk romanssångerska, och jemte henne den unge engelske violinvirtuosen hr Henri Such. Snart att vänta är också hrr Bäck och Stenhammars från den 3 dennes uppskjutna musikafton och en triosoaré af vår framstående pianist fröken Tora Hwass.

Musikföreningens 42:a konsert gifves den 11 febr. med biträde af fru Dina Edling, fröken Esther Sidner, hrr E. Borgstedt, C. A. Gentzell m. fl. samt hr Vilh. Stenhammar och kungl. hofkapellet under anförande af prof. Franz Neruda. Programmet upptager: 1) Goldmark: Uvertyr till »Sappho», op. 36; 2) V. Stenhammar: »Snöfrid», dikt af V. Rydberg, komp. för soli, kör och ork.; 3) Beethoven: Körfantasi för piano, kör och ork.; 4) R. Wagner: Förvandlingsmusik och slutscen ur första akten af »Parsifal» för kör och orkester.

Fröken Sigrid Carlheim-Gyllensköld, den värderade pianisten, förbereder en konsert, under medverkan af grefvinnan M. Taube m. fl., tisdagen den 25 februari i Vetenskapsakademiens hörsal.

Hr R. Grevillius förbereder en konsert i Vetenskapsakademiens hörsal till lördagen den 15 februari. Vid konserten komma att biträda fru Ellen Johnn samt fröknarna Gudrun Torpadie och Sigrid Lindberg.

Turnéer i Skandinavien förberedas, enligt Allg. Musik-Ztg, af fröknarna Bianca Panteo (violinist) och Rosa Kahlig (sångerska) samt hofpianisten hr Sally Liebling. Turnén skall börja den 7 februari och omfattar 30 konserter i Danmark, *Sverige* och Norge, med början i Köpenhamn. Likaledes ämnar (enl. »Signale») Alma Fohström, den berömda finska sångerskan, företaga en gästspelsturné i Danmark och Sverige under mars månad. Divan kommer då från Schweitz och Tyskland samt väntas till Moskwa i maj för att vid kejsarkröningen sjunga i en af Glazounoff skrifven festkantat.

Kyrkosångens vänner i Maria församling härstädes hade den 13 jan. ordinarie årssammanträde. Sedan protokoll från konstituerande sammanträdet justerats, revisionsberättelsen upplästs och decharge beviljats, skreds till val af styrelse. Direktör Lindquist, föreningens dirigent, lemnade derefter en kort redogörelse för körens verksamhet under de nio år, som Maria kyrkokör egt bestånd, hvarefter sammanträdet upplöstes under allmän öfverenskommelse att söka verka för spridande af intresse för kyrkosången och värfvande af nya medlemmar till föreningen.

Svensk-amerikansk sångerska. Fröken Nellie Turnwall, hvars vackra mezzosopran och sångkonst här väckte uppmärksamhet på en Marteau-konsert i jan. förra året, har gjort stor lycka i Amerika. Tidningarna försäkra, att publiken varit alldeles hänförd då hon uppträdt samt likna henne än vid Jenny Lind, än vid Kristina Nilsson.

Den unga sångerskan är född af svenska föräldrar i Amerika samt systerdotter till direktör J. Fr. Törnwall i Linköping.

Skandinavisk musik i England. Den 19 jan. gafs i Newcastle on Tyne en konsert (»organ recital») af den förträfflige orgelspelaren m:r James Preston. Programmet upptog: 1. G. Mathison-Hansen: concerto, op. 15, 2. Kjerulf: Wiegenlied, 3. Em. Sjögren: Fantasia, op. 15, 4. Svendsen: Romance, 5. Gade: Festivalprelude on the choral »Lobet den Herrn».

Sigrid Arnoldson har nyligen uppträdt å italienska teatern i Moskwa i »Barberaren i Sevilla», och salongen var öfverfyld. Den svenska konstnärinnan gjorde, som vanligt, stormande lycka i Rosinas parti och blef otaliga gånger inropad.

Det nordiska musikförlaget i Köpenhamn, hvari äfven den bekante musikförläggaren hr Henrik Hennings är intressent, debuterar om några dagar med sitt första arbete: »Nordiske Sange», hvilket skall innehålla hittills otryckta sånger af Bechgaard, Viktor Bendix, Gade, Grieg, Backer-Gröndahl, J. P. E. Hartman, Heise, Lange-Müller, Sinding, Sjögren och Stenhammar.

Martin Knutzen, den utmärkte norske pianisten, har låtit höra sig här å en soaré i norska ministerhotellet, tillställd af excellensen och fru Gram och hvilken hedrades med konungens och hans söner samt furstliga danska gästers närvaro. Hr Knutzen skördade dervid stort bifall. Möjligen får man tillfälle att höra konstnären på en symfonikonsert å k. operan den 7 mars.

Operasångaren Hjalmar Frey, här väl bekant för sin härliga basstämma från finska sångkören M. M:s konserter för några år sedan, gifver, med biträde af flera bland våra mest framstående lyriska artister, konsert härstädes den 28 februari i Musikaliska akademiens stora sal. Hr Frey har visserligen här i Sverige med utomordentligt bifall sommartiden konserterat å vestkustens badorter, men här i Stockholm har den berömde sångaren aldrig gifvit någon egen konsert.

Operaturné. Direktör Emil Linden väntas till Linköping i slutet af febr. för att uppföra operorna »Cavalleria rusticana», »Pajazzo» och »Romeo och Julia».

Personalen består af, bland andra, fruarna Dagmar Sterky och E. Stenfelt, fröknarna S. Hallgren och J. Jahnke, hrr R. Sellman, E. Adami, Hansen, A. Svensson, R. Strandberg, F. Stenfelt och Hj. Ahlberg. Orkesteranförare är hr Hj. Meissner

Svensk komponist och musikliteratör. Hr Evald Holmquist, kammarskrifvere, bosatt i Helsingborg, har erhållit det smickrande uppdraget att lemna månatliga bidrag till en af Amerikas förnämsta musiktidskrifter »The Songjournal», som bland sina medarbetare räknar sådana förmågor som Mac Dowell, Henry Marteau, Const. Sternberg m. fl. I decemberhäftet af denna tidskrift har hr Holmquist skrifvit en inledande essay öfver »Music in Scandinavia». Tidskriftens redaktion har äfven anhållit att få presentera hans kompositioner för den amerikanska allmänheten.

Göteborg. Musiknöjena härstädes ha under sista hälften af januari varit få. Å stora teatern har någon musikpjes ej förekommit. Den här bosatte pianisten Harald Hedelin gaf d. 22 jan. en konsert, hvarvid han med biträde af dr Karl Valentin spelade Griegs A-moll konsert, op. 16, och jemte en musikälskare Saint-Saëns Scherzo, op. 87, för två pianon samt ytterligare Liszts »Sonette de Petrarca» N:o 123 och Rhapsodie Nongroise N:o 2 äfvensom Chopins G-moll-Ballade. Hr C. Bredberg biträdde med Vieuxtemps' Fantaisie caprice, op. 11. Dagarne derpå gaf fröken Signe Videll en musik.-deklamat. soaré med biträde af hr Hedelin och en violinist, fröken Hedvig Edgren, och sedan konstnärsfamiljen Knut Ekvall en konsert.

Från våra grannländer.

Kristiania. Jan. 15—31. Kristiania teater har under denna tid af musikpjeser haft på repertoaren det samma som förut under månaden: »Flagermusen» och »Til Sæters». Å Eldorado har fortsatts med »Vermländingarne», »Konung för en dag» och »Barberaren i Sevilla» och dertill uppförts »Lilla helgonet», Offenbachs »De pratsjuka» och »Drilléns operett» samt Verdis »Trubaduren» med fröken Ida Basilier-Flodin som Leonora och fru Olefine Moe som Azucena. D. 18 gaf fru Ol. Moe konsert i logens stora sal, hvarvid hon sjöng recit. och aria ur »Figaros bröllop», aria ur »Nordstjernan» med 2 obligata flöjter och deltog i qvartetten ur Gounods »Faust». — Musikföreningens 4:e konsert egde rum d. 25 med biträde af den berömde violinvirtuosen Florian Zajic och sångerskan frök. Constance Fredriksen. Programmet upptog Beethovens Pastoralsymfoni, Violinkonsert och Leonora-uvertyr N:o 3 samt Davids Le Chant de Mysoli ur »La perle de Brésil» samt romanser med pianoackompanjement. Äfven en kyrkokonsert har gifvits af den ansedde komponisten och orgelspelaren (i Drammen) Chr. Cappelen, med biträde af sångarparet Thorvald och Mally Lammers.

Helsingfors. Jan. 14—30. Teatrarnas musikpjeser ha inskränkt sig till »Den ondes besgrare» på Svenska och »Regina von Emmeritz» på Finska teatern. Konsertsalarne ha haft mer att bjuda. Utom i societetshuset, der sign. Pasqualis jemte andra »artister» i olika brancher låta se och höra sig, har Filharmoniska sällskapet i Brandkårshuset gifvit flera »populära» konserter eller »folkkonserter» med billiga inträdespris, hvarvid biträde, som vanligt, erhållits af konserterande konstnärer, hvilka för tillfället gästa den finska hufvudstaden. Så under denna tid af en 20-årig, intagande, engelsk »Tua», miss Eileen O'Moore, som med särdeles skicklighet och smak lär sköta sin violin, om ock hon ej ännu hunnit konstens zenit. Vid en egen konsert i universitetssalen spelade hon Paganinis D-dur-konsert och Polonaise af Sitt. Filharmoniska orkestern biträdde med uvertyren till »Hebriderna», Serenad för stråkorkester af Volkmann samt presternas dans ur »Samson och Dalila» af Saint-Saëns.

Filharmoniska sällskapet bjöd å sin 4:e symfonikonsert på uvertyr till »Iphiginia» af Gluck, Bruchs violinkonsert N:o 2 (hr Gregorowitsch) och Beethovens C-molll-symfoni. Å den förut omnämnda kyrkokonserten af hr Karl Sjöblom utfördes jemte sång (frök. M. Kettler) konsert (ny) af Rud. Bibl, D moll (1:a sats.) för orgel (hr S.) och orkester (Filh. orkestern), konsertsymfoni »Durch Nacht zum Licht» af Friedr. Lux (ny) för orgel, stråkorkester, 3 trumpeter och pukor, i 3 afdelningar; slutligen Symfoni (ny) C dur för orgel och orkester (1:a satsen) af Carl Aug. Fischer. — D. 27 gaf komponisten Armas Järnefelt kompositionskonsert, hvarvid följande hans verk utfördes: för orkester: »Korsholm» och »Heimatklang», symfoniska dikter, »Suite»; pianostycken: »Etude», »Allegro con Brio»; sånger: »Die drei», »Kateleelle» och »Warpunen», sjungna af frk. Ahnger.

Köpenhamn. Jan. 15—31. Kgl. teatern har denna tid af musikpjeser haft på spellistan »Carmen» (fru Oselio gäst), »Drot og Marsk» samt »Lakmé». — På Joachim Andersens »Palækonserter» (söndagar och onsdagar) ha som solister medverkat frök. Margarethe Petersen och Ferruccio Busoni, som äfven gifvit egna pianoaftnar. — Sven Scholander har för utsåldt hus gifvit ett par musikaftnar och sjungit vid hofvet samt skulle d. 1 febr. biträda på en Palæ-konsert. — En 2:a Beethovenafton har gifvits af hr Anton Hartvigsen, biträdd af operasångerskan fru Sophie Keller och kapellmusici. — Den 30 konserterade här en fransk sångerska, m:lle Fanny Meyrat, biträdd af franske violinisten Frank Choisy.

Paris. *Adelina Patti* uppträdde som ämnadt var d. 11 jan. å Gaîté teatern i Paris vid den matiné, som då gafs till förmån för Florians minnesvård. Hon visade sig i en pantomim »Mirka eller trollqvinnan», men lyc-